

ABSTRAKTY ZN 65

Jan Koleśnik

Polskie konglomeraty finansowe – identyfikacja i wymogi nadzorcze

Celem artykułu jest próba identyfikacji polskich konglomeratów finansowych oraz zaprezentowanie wybranych wymogów nadzorczych, którym podmioty te miałyby podlegać.

W opracowaniu zostało wykazane, iż jest mało prawdopodobne aby w najbliższej przyszłości został zidentyfikowany w Polsce konglomerat finansowy, co nie wyklucza możliwości uznania któregoś z polskich banków lub zakładów ubezpieczeń za podmiot wchodzący w skład konglomeratu z innego kraju Unii Europejskiej. Zdaniem Autora można przypuszczać, iż łącznie we wszystkich państwach UE zostanie zidentyfikowanych co najmniej kilka konglomeratów finansowych, w skład których może wejść kilka polskich banków, zakładów ubezpieczeń oraz podmiotów sektora usług inwestycyjnych.

Autor zwraca także uwagę, iż pomimo niewystępowania w chwili obecnej w Polsce grup, mogących zostać uznanych za konglomeraty finansowe ustawa o nadzorze uzupełniającym jest istotną regulacją, którą należy traktować jako kluczowe rozwiązanie mogące wyeliminować luki w ustawodawstwie sektorowym w odniesieniu do nadzoru nad grupami finansowymi prowadzącymi działalność finansową w różnych sektorach finansowych w Polsce.

Eryk Łon

Spółki cykliczne i defensywne na polskim rynku akcji z punktu widzenia inwestora giełdowego

Celem artykułu jest dokonanie oceny cykliczności poszczególnych branż reprezentowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Służy temu podział na sektory defensywne i cykliczne przy uwzględnieniu makroekonomicznych uwarunkowań premii bankowej. Na tej podstawie Autor identyfikuje lata defensywne i cykliczne oraz przedstawia koniunkturę w obrębie branż cyklicznych i defensywnych w poszczególnych latach cyklu prezydenckiego. W toku badań wykorzystane zostały wybrane narzędzia metod ilościowych m.in. średnia arytmetyczna i współczynnik korelacji.

Maciej S. Wiatr

Rating kredytowy. Praktyczne aspekty implementacji wewnętrznych modeli oceny ryzyka kredytowego – przykład Polski

Kwestia jakości zarządzania ryzykiem kredytowym pozostaje ciągle aktualnym problemem zaprzatającym uwagę teoretyków i praktyków bankowości. Potwierdzeniem tej tezy mogą być nowe zalecenia Komitetu Bazylejskiego (tzw. Bazylea II), m.in. w zakresie stosowania ratingu kredytowego. W opracowaniu skoncentrowano uwagę na zmianach systemowych dotyczących stosowania ratingu kredytowego w wybranym banku komercyjnym w Polsce. Jest to przykład rozwiązania torującego drogę dla konstrukcji tzw. wewnętrznych modeli ryzyka kredytowego.

Doświadczenia w stosowaniu wspomnianego modelu ratingu mogą posłużyć jako punkt wyjścia dla opracowania nowych, doskonalszych w tym względzie mutacji, zwłaszcza w świetle prowadzonych przez polski nadzór bankowy prac nad wdrożeniem adekwatnych w tym zakresie rozwiązań.

Robert Jagiełło, Łukasz Kozłowski

Zasady konstrukcji modelu dyskryminacyjnego identyfikującego ryzyko kredytowe

W artykule podjęto problematykę metodologii oceny ryzyka kredytowego podmiotów gospodarczych koncentrując zainteresowanie na modelu dyskryminacyjnym. Autorzy wskazują na coraz większe znaczenie praktyczne metod ilościowych, wśród których istotne znaczenie w bankowości odgrywa analiza dyskryminacyjna jako syntetyczna, prosta i skuteczna metoda szacowania ryzyka kredytowego.

W opracowaniu przedstawiona została procedura i zasady konstrukcji modeli dyskryminacyjnych pozwalających obiektywnie ocenić zdolność kredytową podmiotów gospodarczych. Jednocześnie wskazano na wady analizy dyskryminacyjnej, które uniemożliwiają na traktowanie jej jako podstawowej metody oceny ryzyka kredytowego, ale jedynie jako uzupełniającej i wspomagającej podejmowanie decyzji.

Paweł Niedziółka

Karty affinity na rynku polskim – analiza wybranych programów i korzyści z nimi związanych

Coraz popularniejszym rozwiązaniem, które umożliwia wspieranie szczytnych akcji bez konieczności angażowania czasu jest karta affinity, której filozofią jest wspomaganie

wybranych programów i/lub instytucji „przy okazji” codziennych zakupów. Pomoc finansowa płynie w tym przypadku alternatywnie od użytkownika karty i banku wydającego kartę lub wyłącznie banku wydającego kartę.

Korzyści płynące ze stosowania karty affinity czerpie zarówno użytkownik karty, bank ją wydający, jak i instytucja wspomagana przez program affinity. W artykule przedstawiono zróżnicowaną ofertę kart affinity w Polsce oraz przesłanki rozwoju tego rynku, do których zaliczono:

- wzrost zamożności, determinowany przez tempo wzrostu PKB,
- wzrost zaufania do bezgotówkowych form płatności,
- zwiększenie udziału kart kredytowych w łącznej liczbie wydawanych kart,
- zainteresowanie banków oraz instytucji szukających wsparcia programami affinity,
- zwiększenie przejrzystości finansowej funkcjonowania instytucji wspieranych,
- widoczne efekty programów w postaci zrealizowanych celów,
- zwiększenie skłonności posiadaczy kart do dzielenia się własnymi dochodami.

Agnieszka Cenkier

Próba oceny warunków dla rozwoju partnerstwa publiczno – prywatnego w Polsce

W artykule zaprezentowano rezultaty badań nad koncepcją współpracy organów administracji samorządowej i podmiotów prywatnych w ramach tzw. partnerstwa publiczno-prywatnego. Autorka nie poprzestała tylko na opisie założeń tej koncepcji, ale także przeanalizowała szerokie spektrum uwarunkowań rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w tej dziedzinie. Jako cel artykułu Autorka przyjęła próbę rozstrzygnięcia, czy w Polsce istnieją warunki do wykorzystania formuły partnerstwa publiczno-prywatnego do realizacji zadań publicznych.

Zbigniew Grzymała

Gminne Centrum Informacji – skuteczna instytucja rynku pracy

W artykule przedstawiono zasady funkcjonowania Gminnych Centrów Informacji (GCI) i ich znaczenie na rynku pracy. Zdaniem Autora GCI powinny z biegiem czasu przejąć lub coraz ściślej uzupełniać funkcje urzędów pośrednictwa pracy i w konsekwencji stać się lokalnymi inkubatorami przedsiębiorczości, pomimo wielu utrudnień w założeniu własnej działalności gospodarczej i barier funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce.

Mimo że GCI oferują środków finansowych na utworzenie nowych miejsc pracy, to jednak udzielają informacji skąd te środki uzyskać np. z funduszy pomocowych UE. Dlatego też GCI mogą wskazywać lokalnym przedsiębiorcom możliwości rozwoju gospodarczego oraz kierunki eksportu towarów i usług do krajów UE i poza nimi. Dzięki informacjom z GCI przedsiębiorcy mogą szybko otrzymać informacje i oferty pracy z całego regionu i w ten sposób znacząco skrócić proces zatrudniania nowych pracowników. Możliwości wykorzystania GCI są pod tym względem trudne do przecenienia.

Roman Batory

Specyfika systemów bankowych i prowadzonej polityki pieniężnej w Japonii i Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej

Celem artykułu jest przedstawienie specyfiki istniejących w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej oraz Japonii systemów bankowych wraz z konsekwencjami istniejących odmierności dla stosowanej polityki pieniężnej. W szczególności, dokonana została analiza struktury, funkcji, celów działania, jak również instrumentów polityki pieniężnej stosowanych w japońskim i amerykańskim systemie bankowym.

Systemy bankowe i sposób prowadzenia polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Japonii wykazują dużą odmienność. Przyczyną istniejących różnic są zarówno warunki historyczne, jak też obecna sytuacja społeczno-ekonomiczna obu krajów. Odmienność obu systemów przejawia się zarówno w strukturze decyzyjnej systemu bankowego, jak też rodzaju stosowanych instrumentów polityki pieniężnej, jej celach bezpośrednich i pośrednich.

Małgorzata Dec

Rola kredytów bankowych w funkcjonowaniu Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS)

Celem artykułu jest określenie sytuacji finansowej FUS, ze szczególnym uwzględnieniem jej związku z sektorem bankowym. Finansowa analiza funkcjonowania FUS stanowi odzwierciedlenie jego stanu dla obecnych i przyszłych świadczeniobiorców. Określenie kondycji FUS jest również istotne z punktu widzenia płatników składek, których obciążają składki na ubezpieczenia społeczne jako element kosztów pracy. Także dla sektora bankowego nadwyżka lub deficyt Funduszu jest istotny – zależnie od tego pieniądze płyną do lub z rynku finansowego.

Przeprowadzona w artykule analiza wykazała, iż w latach 2001-2003 wydatki z tytułu ubezpieczeń społecznych były co roku wyższe od wpływów. Skutkuje to rosnącym deficytem FUS, który z kolei w coraz większym stopniu jest finansowany kredytami bankowymi. Taka sytuacja wpływa negatywnie na gospodarkę – środki sektora bankowego, które mogłyby być przeznaczone na inwestycje etc., użyczane są na pokrycie obligatoryjnych wydatków FUS.

Robert Kuśmierski

Kredytowy kontrakt zamiany – charakterystyka, wycena

Celem artykułu jest zaprezentowanie narzędzia zarządzania ryzykiem kredytowym, jakim jest kredytowy kontrakt zamiany. Autor przedstawił charakterystykę kredytowych kontraktów zamiany, mechanizmu ich działania oraz zasady wyceny przy zastosowaniu modelu Hull-White'a. Zdaniem Autora kredytowe kontrakty zamiany są nowoczesnym instrumentem pochodnym a ich duża elastyczność sprawia, iż zakres ich zastosowań jest bardzo szeroki m.in. do zarządzania ryzykiem kredytowym, konstruowania nowych instrumentów finansowych, jak i do zawierania transakcji spekulacyjnych.

Pomimo, iż kredytowe instrumenty pochodne są obecne na globalnych rynkach finansowych już od ponad dekady, nie znalazły one jak dotąd szerokiego zastosowania na polskim rynku finansowym. Według Autora impulsem rozwoju tego instrumentu może być wdrożenie Rekomendacji ZBP w sprawie zawierania kredytowych transakcji terminowych na polskim rynku międzybankowym oraz wejście w życie z dniem 1 stycznia 2005 roku odpowiednich przepisów Komisji Nadzoru Bankowego dotyczących możliwości wykorzystywania kredytowych transakcji terminowych jako narzędzia uwalniania kapitału regulacyjnego w bankach. Dokumenty te przyczynią się do rozwoju tego segmentu rynku instrumentów pochodnych w Polsce.

Elwira Duś

***Risk management* jako skuteczna metoda zarządzania małym i średnim przedsiębiorstwem w warunkach ryzyka**

Celem artykułu jest przybliżenie istoty procesu *risk management*, a także udowodnienie słuszności wkomponowania go w zarządzanie małym i średnim przedsiębiorstwem w warunkach występowania ryzyka. Ryzyko jest nieodłącznym elementem działalności gospodarczej każdego podmiotu, a próba przeciwstawiania się mu towarzyszyła człowiekowi od najdawniejszych czasów. Jednakże idea w pełni zorganizowanego i kompleksowego sterowania oraz kontrolowania ryzyka, w odniesieniu do zarządzania przedsiębiorstwem,

pojawiła się dopiero jako efekt narodzin nowoczesnej myśli ekonomicznej, dając swój wyraz właśnie w stworzeniu koncepcji *risk management*.